

هفته‌نامه اداره کل هنرهای نمایشی

♦ هفته نامه اداره کل هنرهای نمایشی ♦ سال اول ♦ شماره ۳۱ ♦ ۱۶ اردیبهشت ۱۴۰۲ ♦ ۸ صفحه

«کنیزک و پادشاه» به تماشاخانه سنگلج می‌آیند

نمایش «کنیزک و پادشاه» به نویسندگی و معنوی مولاناست، از ۱۹ اردیبهشت در کارگردانی ریحانه چزانی در بخش دانشجویی تماشاخانه سنگلج از روز سه‌شنبه ۱۹ اردیبهشت این نمایش تا ۹ خرداد ساعت ۱۷ در تماشاخانه سنگلج اجرا خواهد داشت. به گزارش ایران تئاتر، نمایش «کنیزک و پادشاه» به نویسندگی و کارگردانی ریحانه چزانی که برداشتی آزاد از دفتر اول مثنوی ایفای نقش می‌کنند.

در آیین نکوداشت هنرمندان پیشکسوت مطرح شد

به عملی شدن وعده‌های دولت امیدواریم

داوود کیانیان، نمایشنامه‌نویس، کارگردان، مدرس و پژوهشگر تئاتر

فعالیت‌های نمایشی در مدارس برنامه‌ریزی سازمانی ندارد

مهدی قلعه:

نگاه مسئولان و هنرمندان به

تئاتر کودک، کودکانه است

(روابط عمومی اداره کل هنرهای نمایشی اعلام کرد

آمار هفتگی فروش سالن‌های دولتی

کوره‌ش شاهونه:

اهل هنر نباید صحنه را فالی کنند

امجد نهفی:

تئاتر ما عمومی نیست

کاظم هژیر آزاد:

تولید تله‌تئاتر مقطعی است

نگاهی به نمایش «باغ آبلالو» کاری از میکائیل شهرستانی

اجرای دیگر از پفوف، پفوف نازنین

انتشار فراخوان دهمین دوره انتخاب آثار

برتر ادبیات نمایشی ایران

کانون نمایشنامه‌نویسان و مترجمان تئاتر ایران، دهمین دوره انتخاب آثار برتر ادبیات نمایشی ایران را با هدف شناسایی، معرفی و تقدیر از نمایشنامه‌نویسان و مترجمان برتر ادبیات نمایشی در دی‌ماه ۱۴۰۲ برگزار خواهد کرد.

به گزارش ایران تئاتر، دهمین دوره انتخاب آثار برتر ادبیات نمایشی ایران و نمایشنامه‌های ترجمه‌شده به زبان فارسی که در قالب کتاب از فروردین‌ماه سال ۱۴۰۰ تا پایان اسفندماه سال ۱۴۰۱ منتشر شده است، در دی‌ماه ۱۴۰۲ برگزار خواهد شد.

آثار حاضر در این رویداد در بخش‌های زیر انتخاب و معرفی خواهد شد:

- ۱- نمایشنامه‌های تألیفی چاپ‌شده.
- الف) نمایشنامه‌های غیر اقتباسی.
- ب) نمایشنامه‌های اقتباسی.
- ۲- نمایشنامه‌های ترجمه‌شده چاپ‌شده.
- ۳- ناشر برگزیده ادبیات نمایشی.

براساس این گزارش، در فراخوان اعلام‌شده درباره شرایط و مقررات این دوره آمده است:

نمایشنامه‌ها باید به زبان فارسی نوشته و منتشرشده باشد. - از نظر موضوعی محدودیتی در دهمین دوره انتخاب آثار برتر ادبیات نمایشی ایران وجود ندارد اما هم‌چون دوره‌های گذشته، آثار حوزه ادبیات نمایشی کودک و نوجوان مورد ارزیابی قرار نمی‌گیرد.

در این دوره نمایشنامه‌هایی مورد ارزیابی قرار می‌گیرند که باید چاپ اول آن‌ها مربوط به سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ باشد.

- به برگزیدگان هر یک از بخش‌های هشتمین دوره انتخاب آثار برتر ادبیات نمایشی ایران در آیین پایانی این دوره، تندیس، لوح تقدیر و جوایز نقدی اهدا خواهد شد.

- نمایشنامه‌نویسان، مترجمان نمایشنامه و ناشران باید چهار نسخه از هر عنوان نمایشنامه منتشرشده خود را به دبیرخانه دهمین دوره انتخاب آثار برتر ادبیات نمایشی ایران ارسال کنند.

در بخش دیگری از شرایط و مقررات دهمین دوره انتخاب آثار برتر ادبیات نمایشی ایران نوشته شده است: ملاک چاپ آثار، سال انتشار و نوبت نخست چاپ، مندرج در شناسنامه کتاب است.

هم‌چنین منظور از نمایشنامه‌های اقتباسی، نمایشنامه‌هایی است که براساس متون داستانی، سینمایی، نمایشی، تاریخی، روایت، خاطره، زندگینامه، نامه، اشعار و هر متن دیگری نوشته می‌شود.

لازم به توضیح است همه نمایشنامه‌های منتشرشده به صورت کتاب، براساس اطلاعات آمار مؤسسه خانه کتاب و ادبیات ایران، وارد این ارزیابی فرهنگی هنری خواهند شد.

این گزارش در پایان، گاه‌شمار دهمین دوره انتخاب آثار برتر ادبیات نمایشی ایران را به شرح ذیل اعلام کرده است:

- ۱- انتشار فراخوان: ۱۲ اردی‌بهشت‌ماه ۱۴۰۲
- ۲- پایان مهلت ارسال آثار به دبیرخانه: ۳۱ مردادماه ۱۴۰۲
- ۳- آغاز داوری آثار: ۴ شهریورماه ۱۴۰۲
- ۴- اعلام اسامی نامزدها: ادی‌ماه ۱۴۰۲
- ۵- آیین پایانی: ۵ دی‌ماه ۱۴۰۲

هم‌زمان با زادروز هنرمند فقید عزت‌الله مهرآوران

مجموعه نمایشنامه «۱۸/۲/۲۸» به چاپ رسید

کتاب «۲۸۲۱۸» شامل مجموعه نمایشنامه‌های زنده‌یاد «عزت‌الله مهرآوران» توسط نشر «آواژ» به چاپ رسید.

به گزارش ایران تئاتر، کتاب «۱۸/۲/۲۸» که دربرگیرنده مجموعه نمایشنامه‌های زنده‌یاد عزت‌الله مهرآوران نمایشنامه‌نویس و بازیگر تئاتر، سینما و تلویزیون است، با ویراستاری شاهین غمگسار و فرشته فرشاد توسط نشر «آواژ» منتشر شد.

کتاب «۱۸/۲/۲۸» یا «هجده/ دو/ بیست‌وهشت» مجموعه نمایشنامه‌های هنرمند معاصر ایران، عزت‌الله مهرآوران، است که عنوان کتاب، از تاریخ تولد این هنرمند در گذشته گرفته‌شده. این برای نخستین‌بار است که مجموعه‌ای کامل از نمایشنامه‌های مهرآوران به همت نشر آواژ به چاپ می‌رسد.

محمدرضا قلی‌پور (مدیر نشر آواژ و نویسنده و کارگردان تئاتر) در بخشی از پیش‌گفتار کتاب آورده: «این مجموعه شامل نمایشنامه‌هایی است که از سال‌های دور پدید آمده‌اند و رسیده‌اند تا همان حوالی که خالق‌اش از این دنیا رفت که رفت.

برخی بازنوشته شده‌اند و برخی نه. همگی حال‌وهوایی دارند ویژه خودشان و گویی روحی در آن‌هاست که ردش می‌رسد به مردی متولد ۱۸ اردیبهشت ۱۳۲۸ در مسجدسلیمان. مردی شوخ و لیخندین. همه را رفیق بودن آسان نیست، ولی او بلد بود. به‌وقت بودنش «بریشم‌بانو» را به سرانجام رساندیم و دلش رفت. کاش چاپ این مجموعه که از خواسته‌های همیشگی‌اش بود، زودتر اتفاق می‌افتاد».

همچنین از فرشته فرشاد یادداشت کوتاهی در این مجموعه منتشرشده که در مقدمه‌ی آن آمده: «تو را در راه‌پله تئاتر شهر می‌بینم. صدايت می‌کنم. می‌ایستی. گپ می‌زنیم. برایم مقدمه می‌نویسی و من آغاز می‌شوم به معرفتی که همه از تو نشأت می‌گیرد. دویستی ما مدت‌دار می‌شود. طبع شیرین و دلشنین و صدای گیرایت معمولاً زمان را از من می‌گیرد، می‌دهد

کمیته‌های جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی، مدیران خود را شناختند

احکام مدیران و مسئولان کمیته‌های بیست‌ویکمین جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی، به آنان اهدا شد.

به گزارش ایران تئاتر، جلسه معرفی مدیران و مسئولان کمیته‌های بیست‌ویکمین جشنواره بین‌المللی نمایش‌های آیینی و سنتی با حضور کاظم نظری، مدیر کل هنرهای نمایشی و رییس جشنواره بین‌المللی نمایش‌های آیینی و سنتی و احمد جولایی، دبیر بیست‌ویکمین دوره این جشنواره، روز یکشنبه (دهم اردیبهشت) در سالن کنفرانس دفتر موسیقی برگزار شد.

در این جلسه، مدیران و مسئولان کمیته‌های بیست‌ویکمین جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی، احکام خود را دریافت کردند.

غلامرضا نعمتی (دبیر اجرایی)، نرگس یزدی (دبیر سمینار علمی)، علی‌اکبر طرخان (مدیر

به عمری که بر باد می‌رود و رو برمی‌گردانم، می‌بینم نیستی. نشان به آن نشان که روز رفتنت آفتاب در شرق غروب کرد، چون تو دیگر نبودی. رفته بودی تا خورشید را آرام کنی و برای من و خویش چشمانی آرزو کردی که چراغ‌ها و نشانه‌ها را در ظلمات‌مان ببیند و رفتی...».

در این کتاب، ۱۴ نمایشنامه به قلم عزت‌الله مهرآوران گنجانده‌شده که عبارت‌اند از: «مروارید» (۱۳۵۱)، «خطر مجسمه عبید جدی است» (۱۳۵۳)، «طومار حیرت به خط غبار» (۱۳۵۳)، «لال بهیگ» (عروس گنگ) (۱۳۵۳)، «غربت» (۱۳۶۱)، «هنرپیشه هملت» (۱۳۸۰)، «لیدی مکبث من» (۱۳۸۳)، «کتاب، نفت و شقایق، این عروسک» (۱۳۹۶)، «کیر، من برای جنگ آرشه نمی‌کشم» (۱۳۹۸)، «من دوربین عکاسی»، «در گنبد صندلی».

طراحی جلد این کتاب را هژیر مهرآوران (فرزند عزت‌الله مهرآوران) انجام داده و در پشت جلد، متن کوتاهی به خط و قلم زنده‌یاد مهرآوران آمده که ازاین‌قرار است:

«باور کن گرامی، این هم گونه‌ای از زیستن است. تو کجایی عزیزجانم؟».

کمیته ارزشیابی و نظارت)، مهدی سهل‌آبادی (مدیر حراست)، مهدی یوسفی کیا (مدیر کمیته روابط عمومی)، رقیه وکیلی‌آذر (مدیر بخش بین‌الملل)، مهدی حاجیان (مدیر دبیرخانه دائمی جشنواره‌ها)، حسن رونده (مسئول هماهنگی تئاتر استان‌ها جشنواره) رضا بروزمند (مدیر مالی و پشتیبانی)، داور نمینی (مدیر تشریفات)، عباس شاه‌محمدزاده (مسئول ستاد دبیرخانه جشنواره)، فرزانه دلفانی (مدیر سمنی و بصری)، محمدحسن مسعودی (مسئول پشتیبانی)، علی بهرامی (مسئول هماهنگی بخش رادیو و تلویزیون)، علی اشرف‌سمائی (مسئول فنی)، محترم هنروری (مسئول هماهنگی ستاد اجرایی)، رسول مهدوی‌نیا (مسئول هماهنگی و پیگیری دفتر مدیریت)، فاطمه عزتی‌نژاد (مسئول برنامه‌ریزی ستاد اجرایی) و مریم افغان (مسئول مکاتبات و مستندات ستاد اجرایی)، اعضای شورای کمیته‌های بیست‌ویکمین جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی هستند.

در آیین نکوداشت هنرمندان پیشکسوت مطرح شد

به عملی شدن وعده‌های دولت امیدواریم

هنرمندان پیشکسوت در مراسم آیین نکوداشت متولدین فروردین ماه با یادآوری درخواست عنایت بخشی بازیگر پیشکسوت سینما، تئاتر و تلویزیون در مراسم افطار ریاست جمهوری که سال گذشته برگزار شد، خواستار رسیدگی به وضعیت هنرمندان شدند.

به گزارش ایران تئاتر، آیین بزرگداشت هنرمندان پیشکسوت متولد فروردین ماه روز گذشته یکشنبه دهم اردیبهشت با حضور سیدعباس عظیمی (مدیرعامل و عضو هیئت مدیره)، داریوش ارجمند (رئیس هیئت مدیره)، انسیه شاه حسینی (عضو هیئت مدیره مؤسسه هنرمندان پیشکسوت) و تعداد زیاد از هنرمندان رشته‌های سینما، تئاتر، موسیقی، هنرهای تجسمی و... در باغ زیبا برگزار شد. داریوش ارجمند در ابتدای این مراسم گفت: «مؤسسه از لحاظ بودجه در تنگناهای زیادی است اما هیچ وقت کسی متوجه آن نشده است. ما در مورد قول‌هایی که به ما داده شده است، توقعاتی داریم. تاکنون برای بهتر شدن شرایط از افراد زیادی درخواست کردیم و همچنان پای تحقق قول‌ها نشسته‌ایم. البته که کار این مؤسسه را با پول و بدون پول پیش می‌بریم.» او ادامه داد: «ما برای این مؤسسه تلاش کرده‌ایم تا آن را سر پا نگه داریم. این مؤسسه به دلیل تعداد اعضایش از وزارت فرهنگ و ارشاد هم عظیم‌تر است. در وزارت ارشاد چند استاد مانند افرادی که اکنون در اینجا حضور دارند؛ وجود دارد. قطعاً این وزارتخانه باید حافظ این مؤسسه و این هنرمندان باشد.»

این هنرمند پیشکسوت با گلایه از عدم تحقق وعده رئیس‌جمهور افزود: «ماه رمضان سال گذشته آقای بخشی از رئیس‌جمهور درخواست مساعدت کرد و رئیس دولت مردمی نیز قول داد تا به ما کمک کند. وزیر ارشاد نیز تاکنون به ما کمک کرده است و ما از او سپاسگزاریم ولی این کمک‌ها برای مؤسسه کافی نیست.»

ارجمند گفت: «بسیاری از چهره‌های حاضر در این مراسم از نوجوانی وارد هنر شده‌اند و اکنون پدر بزرگ و مادر بزرگ شده‌اند. در هیچ کشوری مؤسسه هنرمندان پیشکسوت وجود ندارد و ما باید قدر این مؤسسه و اعضایش باشیم.»

او با تأکید بر نیاز به همدلی اعضای این مؤسسه افزود: «چرا فکر می‌کنیم وقتی داریوش ارجمند یا دیگران هستند، ما نباید در این مراسم حضور داشته باشیم؟ ما همدل و همراه هستیم. ما همه خالقیم و

در هر بخش‌های مختلف دست به آفرینش‌گری که یکی از نشانه‌های آفریدگار است، زده‌ایم.» داریوش ارجمند در پایان با ابراز خوشنودی از دیدار همکارانش در این مراسم گفت: «امیدوارم خداوند به همه مسئولان توفیق بدهد تا به ما توجه کنند. گرچه اصلاح بودجه انجام شده است ولی به نظر من هنر چیز قابل ملاحظه‌ای وجود ندارد البته من گناه را به گردن وزیر نمی‌اندازم چرا که او هم با هزار نخ به هزار مسئله دیگر وصل است. درهرحال امیدوارم این مؤسسه با کار و کوششی که آقای عظیمی انجام می‌دهد؛ برجسته‌تر و موفق‌تر از این شود.»

در ادامه عنایت بخشی بازیگر پیشکسوت سینما، تئاتر و تلویزیون با بیان اینکه به دعوت سازمان زندان‌ها به گرگان رفته بوده است، گفت: «من به دعوت سازمان زندان‌ها به گرگان رفتم و در آنجا حدود ۸۰ میلیون تومان برای کمک به آن‌ها جمع‌آوری کردم. البته این وجود من عنایت بخشی نبود که چنین کاری کرد؛ این هنر و کارهایی که طی این سال‌ها انجام دادم به من در این امر کمک کرد.»

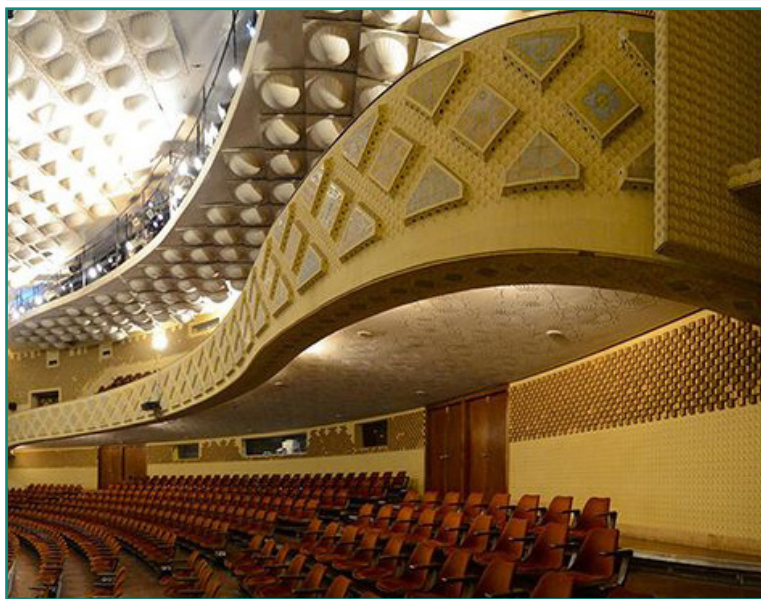
عنایت بخشی در ادامه با اشاره به دعوت افطاری سال گذشته ریاست جمهوری، باز هم خواستار توجه جدی ایشان به خواسته پیشکسوتان شد.

انسیه شاه حسینی و احمد نجفی نیز از دیگر هنرمندانی بودند که در این مراسم با اشاره به درخواست عنایت بخشی در شب افطاری سال گذشته نهاد ریاست جمهوری خواستار پیگیری و رسیدگی به این موضوع شدند.

محمد اخوان، جواد افشین‌نژاد، یونس آسلاان، افشین بختیار، ژرژ پطرسی، یوسف پوریا، ناهید تاج‌نیا، محمدرضا تبریزیان، سعید ثابت، سعید جعفری بروجردی، جمشید جهان‌زاده، کاظم هژیرآزاد، زویا امامی، خسرو حکیم‌رابط، محمد حنیف، همسر زنده‌یاد عباس راحمی‌پور، هادی مرزبان، فرزانه کابلی، همسر زنده‌یاد ولی شیراندازی، قدرت‌الله معماریان اصفهانی، سید غلامرضا موسوی، حسن میرزاعلی، سیدمحمد میرزمانی، سیدکمال میرطیبی، احمد نجفی از جمله هنرمندان حاضر در این مراسم بودند.

روابط عمومی اداره کل هنرهای نمایشی اعلام کرد

آمار هفتگی فروش سالن‌های دولتی

آمار هفتگی فروش و تماشاگران نمایش‌های به صحنه رفته در تالارهای مختلف مجموعه تئاتر شهر، تماشاخانه سنگلج و تالار هنر تا پایان روز جمعه پانزدهم اردیبهشت ۱۴۰۲ به تفکیک اجراها مشخص شد. به گزارش روابط عمومی اداره کل هنرهای نمایشی، آمار هفتگی فروش و تماشاگران نمایش‌های به صحنه رفته در تالارهای اصلی، چهارسو، قشقایی، سایه و کارگاه نمایش مجموعه تئاتر شهر، تماشاخانه سنگلج و همچنین تالار هنر تا پایان روز جمعه پانزدهم اردیبهشت ۱۴۰۲ به تفکیک اجراها اعلام شد.

نمایش «مکبث زار» به کارگردانی ابراهیم پشت‌کوهی که از روز ۲۷ فروردین اجرای خود را در تالار اصلی با ظرفیت ۵۷۹ تماشاگر و قیمت بلیت ۱۵۰ هزار تومان آغاز کرده است تا پایان روز جمعه پانزدهم اردیبهشت ماه با مجموع ۱۸ اجرا (با احتساب ارائه بلیت تمام‌بها، نیم‌بها، تخفیف‌دار و مهمان) و میزبانی از ۳ هزار و ۸۲۱ نفر به فروشی معادل ۴۴۲ میلیون و ۶۲۰ هزار تومان دست پیدا کرده است.

نمایش «اپرای شیپور» به کارگردانی فریدون ولایی که از روز ۲۷ فروردین در تالار چهارسو با ظرفیت ۱۳۲ نفر آغاز کرده است تا روز جمعه پانزدهم اردیبهشت با قیمت بلیت ۱۰۰ هزار تومان، مجموع ۱۸ اجرا و ۸۰۸ تماشاگر (با احتساب ارائه بلیت تمام‌بها، نیم‌بها، تخفیف‌دار و مهمان) ۵۷ میلیون و ۵۶۰ هزار تومان فروش داشته است. نمایش «مردمان خشمگین» به کارگردانی ایرج افشاری که از روز ۲۷ فروردین ماه در تالار چهارسو با ظرفیت ۱۳۲ نفر پیش روی مخاطبان قرار گرفته است، تا روز جمعه پانزدهم اردیبهشت با قیمت بلیت ۱۰۰ هزار تومان، مجموع ۱۸ اجرا و یک هزار و ۲۹۰ تماشاگر (با احتساب ارائه بلیت تمام‌بها، نیم‌بها، تخفیف‌دار و مهمان) ۹۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان فروش داشته است.

نمایش «فراموشان» به کارگردانی امیر امیری نیز که از روز ۲۷ فروردین اجرای خود را در تالار قشقایی با ظرفیت ۹۶ نفر و قیمت بلیت ۹۰ هزار تومان آغاز کرده است (با احتساب ارائه بلیت تمام‌بها، نیم‌بها، تخفیف‌دار و مهمان) با ۱۸ نوبت اجرا و میزبانی از ۵۵۷ تماشاگر به فروشی معادل ۳۷ میلیون و ۸۷۲ هزار تومان دست پیدا کرده است.

نمایش «لانگ شات» به کارگردانی محمدرضا مالکی هم که از روز ۲۷ فروردین ماه در تالار سایه با ظرفیت ۷۲ نفر اجرای خود را آغاز کرده است تاکنون با ۱۸ نوبت اجرا، قیمت بلیت ۱۰۰ هزار تومان (با احتساب ارائه بلیت تمام‌بها، نیم‌بها، تخفیف‌دار و مهمان) و ۸۵۰ تماشاگر ۶۳ میلیون و ۳۴۰ هزار تومان فروش داشته است.

نمایش «ماشین دودی» به کارگردانی حسین تنگدار هم که از ششم فروردین ماه در تماشاخانه سنگلج با ظرفیت ۲۳۶ نفر و قیمت بلیت ۷۰ تا ۸۰ هزار تومان روی صحنه رفته است (با احتساب ارائه بلیت تمام‌بها، نیم‌بها، تخفیف‌دار و مهمان) تا روز جمعه پانزدهم اردیبهشت ماه با ۲۳ نوبت اجرا و ۲ هزار و ۹۸۵ تماشاگر به فروشی معادل ۱۴۳ میلیون و ۲۲۰ هزار تومان دست پیدا کرده است.

نمایش «مانتکو در سرزمین پادشاهی» به کارگردانی مهدی خجستگی هم که از روز هفتم فروردین ماه با قیمت بلیت ۴۰ هزار تومان در تالار هنر روی صحنه رفته است، تاکنون با مجموع ۲۷ اجرا و ۲ هزار و ۱۸۵ تماشاگر (با احتساب ارائه بلیت تمام‌بها، نیم‌بها، تخفیف‌دار و مهمان) به فروشی معادل ۶۹ میلیون و ۸۷۱ هزار تومان دست یافته است.

سیدمحمدجواد طاهری، مدیر مجموعه تئاتر شهر:

شهرداری هر روز به ساختمان تئاتر شهر نزدیک تر می شود

مدیر تئاتر شهر با انتقاد از وضعیت نابسامان بنای تاریخی تئاتر شهر گفت شاهدیم کنار این بنای پنجاه ساله اتفاقات مختلفی می افتد، آتش روشن کرده و سازه های جدیدتری را به محدوده آن اضافه می کنند. امروز شهرداری بدون رعایت حریم تئاتر شهر هر طرحی را اجرا می کند. آیا ما هم می توانیم بدون مجوز برویم در هر پارکی یا حریم ساختمان شهرداری، تئاتر اجرا کنیم؟ پس چرا شهرداری هر روز دو قدم به ساختمان تئاتر شهر نزدیک تر می شود؟

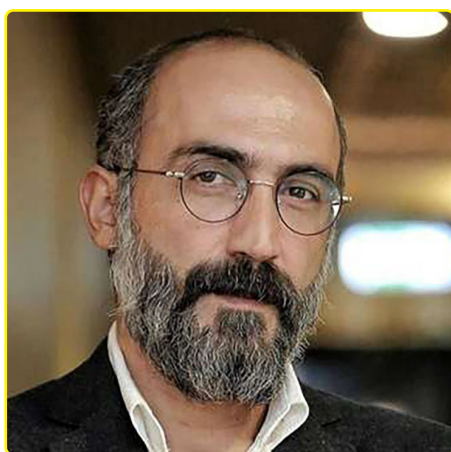
است؟ من تصور می کنم جمع نشدن دست فروشان، ایجاد بساط جگرفروشان و حالا هم اسپیس های جدید، عمدی است. مدیر تئاتر شهر با بیان اینکه پیش از این دو نفر از کارشناسان اداره کل میراث فرهنگی استان تهران به اینجا مراجعه کرده و حریم تئاتر شهر را مشخص کردند، گفت: «حتی به شهرداری هم ابلاغ شد. امروز شهرداری بدون رعایت این حریم هر طرحی را اجرا می کند. آیا ما هم می توانیم بدون مجوز برویم در هر پارکی یا حریم ساختمان شهرداری، تئاتر اجرا کنیم؟ پس چرا شهرداری هر روز دو قدم به ساختمان تئاتر شهر نزدیک تر می شود؟» طاهری افزود: «در این چند سال چه کار مفیدی برای ساختمان تئاتر شهر انجام دادند؟ آیا شهردار تهران می تواند نگاهی به پشت بنای ثبت ملی شده تئاتر شهر بی اندازد و افرادی را ببیند که هر روز بساط مواد فروشی دارند و آتش روشن کرده و بنای ۵۰ ساله را می سوزانند آیا متولیان میراث فرهنگی خبردارند که ساختمان تئاتر شهر را نقاشی کرده اند؟»

به گزارش ایران تئاتر، سیدمحمد جواد طاهری مدیر مجموعه تئاتر شهر درباره وضعیت نابسامان بنای تاریخی تئاتر شهر توضیحاتی را ارائه داد. سیدمحمد جواد طاهری مدیر مجموعه تئاتر شهر درباره وضعیت این بنای ثبت ملی شده گفت: «زمانی که ورودی مترو را زدند؛ حریم مصوب نداشت، اما چرا الان که این حریم مصوب شده؛ هر روز باید با یک چالش جدید روبه رو باشیم؟ عوض اینکه از تعداد دست فروشان کم کنند، می بینیم هر روز بساط شان گسترده تر می شود. این ها مانع اجرای تئاترهای ما می شوند. حالا به جای ساماندهی به این وضعیت چند روزی است که می بینیم اسپیس های جدیدتری غیر از آن گذر فرهنگی که بساط جگرفروشان شده، در ده قدمی ساختمان تئاتر شهر ایجاد کرده اند.» او گفت: «آیا دیگر هیچ جای شهر نمی شد این بساط را پهن کرد؟ باید چسبیده به ساختمان تئاتر شهر این برنامه های اجتماعی برگزار کرد؟ آیا هدف جز خدشه دار کردن حرمت یک فضای فرهنگی و هنرمندان تئاتر این کشور

در تئاتر میرا

هادی حجازی فر از تجربیات خود در بازیگری خواهد گفت

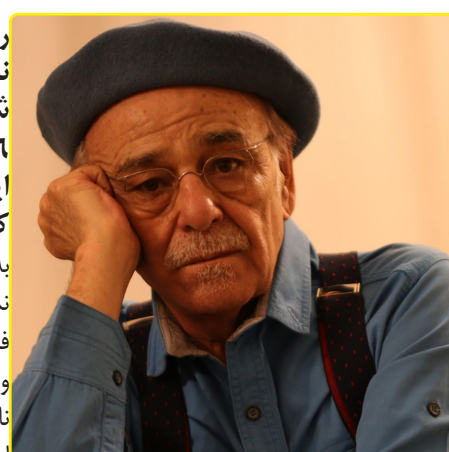

رضا بابک، شهره سلطانی و ناصر آویژه، نمایشنامه «راز شکست فاتحان» را شنبه ۱۶ اردیبهشت در تماشاخانه ایرانشهر خوانش خواهند کرد. به گزارش ایران تئاتر، نمایشنامه خوانی «راز شکست فاتحان» به نویسندگی اکبر یادگاری و کارگردانی رضا بابک در سالن ناظرزاده کرمانی تماشاخانه ایرانشهر اجرا خواهد شد.

«راز شکست فاتحان»، نمایشنامه ای مونولوگ محور است، و روایتی کابوس وار از شکست سرداران و نظامیان فاتح در جنگ را به تصویر می کشد. رضا بابک، شهره سلطانی و ناصر آویژه بازیگران این اثر هستند که شنبه ۱۶ اردیبهشت ساعت ۱۹ در سالن ناظرزاده کرمانی تماشاخانه ایرانشهر نمایشنامه خوانی خواهد شد. سایر عوامل گروه اجرایی «راز شکست فاتحان» عبارت اند از ناصر آویژه (مجری طرح)، علی هالالات و عبدالحسین بشتام (موسیقی)، امید علیرضایی (دستیار کارگردان و ساخت تیزر)، ماهناز رجبی (طراح پوستر و بروشور)، سید احمدرضا اطهری و فروش فراشی پور (عکاس). علاقه مندان به تهیه اینترنتی بلیت های این نمایشنامه خوانی می توانند به سایت تماشاخانه ایرانشهر و یا سایت تیوال مراجعه کنند.

نمایشنامه خوانی «راز شکست فاتحان»

رضا بابک به تماشاخانه ایرانشهر می آید

رضا بابک، شهره سلطانی و ناصر آویژه، نمایشنامه «راز شکست فاتحان» را شنبه ۱۶ اردیبهشت در تماشاخانه ایرانشهر خوانش خواهند کرد. به گزارش ایران تئاتر، نمایشنامه خوانی «راز شکست فاتحان» به نویسندگی اکبر یادگاری و کارگردانی رضا بابک در سالن ناظرزاده کرمانی تماشاخانه ایرانشهر اجرا خواهد شد.

«راز شکست فاتحان»، نمایشنامه ای مونولوگ محور است، و روایتی کابوس وار از شکست سرداران و نظامیان فاتح در جنگ را به تصویر می کشد. رضا بابک، شهره سلطانی و ناصر آویژه بازیگران این اثر هستند که شنبه ۱۶ اردیبهشت ساعت ۱۹ در سالن ناظرزاده کرمانی تماشاخانه ایرانشهر نمایشنامه خوانی خواهد شد. سایر عوامل گروه اجرایی «راز شکست فاتحان» عبارت اند از ناصر آویژه (مجری طرح)، علی هالالات و عبدالحسین بشتام (موسیقی)، امید علیرضایی (دستیار کارگردان و ساخت تیزر)، ماهناز رجبی (طراح پوستر و بروشور)، سید احمدرضا اطهری و فروش فراشی پور (عکاس). علاقه مندان به تهیه اینترنتی بلیت های این نمایشنامه خوانی می توانند به سایت تماشاخانه ایرانشهر و یا سایت تیوال مراجعه کنند.

مهدی قلعه، کارگردانی نمایش «جادوگر شهر از»:

نگاه مسئولان و هنرمندان به تئاتر کودک، کودکانه است

مهدی قلعه کارگردان نمایش «جادوگر شهر از» می‌گوید تئاتر کودک و نوجوان همیشه مظلوم بوده است، تئاتر مظلوم است و تئاتر کودک و نوجوان مظلوم‌تر از آن است. اما واقعیت این است که نگاه مسئولان و حتی هنرمندان به تئاتر کودک، کودکانه است و قدش را کوچک می‌بینند در صورتی که تئاتر بزرگ‌سال باید برگرفته از تئاتر کودک و نوجوان باشد.

به گزارش ایران تئاتر، مهدی قلعه کارگردان و بازیگر تئاتر به زودی می‌خواهد یک نمایش برای کودکان و نوجوانان در مرکز تولید تئاتر و تئاتر عروسکی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان روی صحنه ببرد. با او برای آگاهی از چند و چون متن و اجرای این نمایش به گفت‌وگو نشستیم.

مهدی قلعه کارگردان نمایش «جادوگر شهر از» در ابتدا در مورد چرایی انتخاب این اثر برای اجرا گفت: «از سال ۱۳۹۷ که نمایش «عمو پامبل» را در تالار هنر روی صحنه بردم به دلیل همه‌گیری کرونا و شرایطی که شاهدش بودیم دیگر نتوانستم اجرایی روی صحنه ببرم تا اینکه از کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان پیشنهادی برای اجرای یک نمایش شد و من هم نمایش «جادوگر شهر از» را آماده اجرا کردم که از ۲۱ اردیبهشت در کانون روی صحنه خواهد رفت.»

او ادامه داد: «این نمایش ترجمه جدیدی از سیدحسین فدایی‌حسین است که در کتاب جشنواره کودک و نوجوان همدان چاپ شده است. این همکاری اولین تجربه کار کردن با آقای فدایی‌حسین است. در این ترجمه،

حدود ۲۸ یا ۲۹ شخصیت وجود دارد که من از شخصیت‌های اصلی داستان استفاده کردم.»

مهدی قلعه درباره حضور عروسک در این نمایش نیز گفت: «در یک صحنه از این نمایش، عروسکی حضور دارد که با تکنیک ماورای بنفش قابی زیبا را برای کودکان و نوجوانان تصویر می‌کند.»

این هنرمند در ادامه درباره چرایی دیدن نمایش «جادوگر شهر از» توسط کودکان و نوجوانان توضیح داد: «بچه‌های امروزی همه باهوش هستند اما اعتماد به نفس ندارند؛ نکته آموزنده این نمایش برای بچه‌ها، اعتماد به نفس است. در طول این نمایش شیر را می‌بینیم که شجاعت ندارد، مترسک مغز ندارد و هیزم‌شکن قلب ندارد؛ اما در پایان نمایش، جادوگر خوب را می‌بینیم که می‌گوید توانایی برطرف کردن همه این کاستی‌هایی که فکر می‌کنید دچارش هستید، در روان و ذهن شما وجود دارد؛ اما شما از آن استفاده نمی‌کردید.»

آشتی نوجوانان با تئاتر نوجوان

او در ادامه درباره حال و هوای تئاتر کودک در این روزها هم توضیح داد: «تئاتر کودک و نوجوان همیشه مظلوم بوده است، تئاتر مظلوم است و تئاتر کودک و نوجوان مظلوم‌تر از آن است. نگاه به تئاتر کودک، کودکانه است و تصمیم سازان و هنرمندان قدش را کوچک می‌بینند در صورتی که تئاتر بزرگ‌سال باید برگرفته از تئاتر کودک و نوجوان باشد.»

قلعه توضیح داد: «مهم‌ترین مسئله این روزها نپرداختن به تئاتر نوجوان است، طوری که انسان تصور می‌کند این عرصه کاملاً

بچه‌ای به اسم دورتی است که در سرزمین کائزاس زندگی می‌کند و باد و توفان شدید خانه و خودش را به «سرزمین از» فرود می‌آورد. دورتی که از این اتفاق خیلی ناراحت است با راهنمایی فرشته مهربان به سمت جادوگر شهر از رفته تا با کمک آن بتواند به شهر کائزاس برگردد و در طول مسیر با مترسکی که مغز ندارد و هیزم‌شکنی که از حلای درست شده و قلب ندارد و شیری که شجاعت ندارد و ترسو است، همراه می‌شود و اتفاق‌های عجیبی برای او می‌افتد تا اینکه... لیلا اسبقی (دستیار کارگردان)، بابک نصیری‌خواه (آهنگ‌ساز)، لیلا پریشان (طراح گریم)، علیرضا حسین‌پور (طراح ساخت عروسک و دکور)، مهدی قلعه (طراح صحنه)، مهدی مژدارانی (طراح و مسئول دوخت لباس)، فرزانه علی‌دوست (عکاس) و محمدرضا شامولوفر (طراح نور) دیگر عوامل این اثر نمایشی هستند.

نمایش «جادوگر شهر از» از روز پنجشنبه ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۲ هر روز به‌جز شنبه‌ها ساعت ۱۸:۳۰ در سالن بوستان مرکز تولید تئاتر و تئاتر عروسکی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در بوستان لاله تهران

رها شده. چون سالی برای شان نیست. نوجوانان به تالار هنر و کانون پرورش فکری نمی‌آیند و فکر می‌کنند این سالن‌ها برای کودکان و خردسالان است. شاید با اختصاص دادن سالی برای نوجوانان بتوانیم آن‌ها را با تئاتر بیشتر آشتی دهیم.»

کارگردان نمایش «جادوگر شهر از» تأکید کرد: «تئاتر کودک و نوجوان همیشه پرمخاطب است و نمی‌توانیم بگوییم مخاطب ندارد چون همواره کودکان و نوجوانان را همراه خود دارد؛ اما واقعیت این است که نگاه مسئولان و حتی هنرمندان به این عرصه شاید کودکانه باشد.»

مهدی قلعه در پایان سخنانش گفت: «اگر می‌خواهیم یک جامعه پویا داشته باشیم باید و باید در هر زمینه‌ای به کودکان و نوجوانان اهمیت دهیم؛ خواهشیم این است که خانواده‌ها و مسئولان اهمیت بیشتری به فرزندان ایران زمین بدهند.»

مجتبی کاظمی، علی بیگ‌محمد، علی صفا، سحر صفروپور، نسیم خسروشاهی، مهدی مژدارانی، بهاره صاحبی و مهدی قلعه به‌عنوان بازیگر در این نمایش نقش‌آفرینی می‌کنند.

داستان این نمایش درباره دختر

کوروش شاهونه نویسنده، کارگردان و بازیگر تئاتر:

اهل هنر نباید صحنه را خالی کنند

هنرمندان نوظهور تئاتری توجه خوبی به

تئاتر: فانوسی برای روشنایی راه

کوروش شاهونه در پاسخ به این پرسش که موافق یا مخالف تعطیلی تئاتر است هم گفت: «تئاتر در هیچ شرایطی حتی در شرایط ناآرام سیاسی و اجتماعی نباید به سمت تعطیلی برود چون همواره کنش‌مند عمل می‌کند. تئاتر همیشه فانوسی بوده است که روشنایی‌اش به‌واسطه اندیشه و آیدئولوژی در ساحلی امن برای مخاطب ارائه شده و راهش را روشن کرده است.»

این کارگردان و بازیگر فعال تئاتر همچنین افزود: «البته این موردی که گفتم باید به دست اهلش باشد؛ اگر صاحب و اهل تئاتر فضا را خالی کند تئاتر جای نابخردان و نااهلان می‌شود؛ وای به‌روزی که این اتفاق بیفتد. اعتقاد دارم اگر اهل هنر صحنه را خالی از وجود خود کنند رزومه‌سازها به این صحنه‌های آیند.»

بیشتر درمی‌یابیم که فناوری در زندگی ما به همان اندازه که می‌تواند تأثیرگذار باشد به همان میزان هم می‌تواند مخرب و بی‌رحم باشد. به همین علت ترجیح دادم در نمایش جدیدم همراه با تکنولوژی و هنجارها و ناهنجاری‌هایش در جامعه و خانواده‌ها بپردازم.»

او ادامه داد: «نمایش جدیدم که به قلم من و همسرم ریحانه رضی، نوشته‌شده، «هیدن» نام دارد که تیرماه ۱۴۰۲ روی صحنه خواهد رفت. نگارش این نمایش واقعاً بدون او شدنی نبود و جدا از رابطه زناشویی، بسیار خودم را خوشبخت می‌دانم چون گام‌به‌گام با او این مسیر را طی می‌کنم و همراهم است.»

شاهونه افزود: «پدیده‌های زیادی برای نوشتن و کار روی صحنه بردن به ذهن‌مان رسید ولی هیچ‌کدام دغدغه‌مان نبود.»

گریزی به حضور جوانان در تئاتر ایران

کوروش شاهونه که خود از هنرمندان دهه هفتادی تئاتر است، درباره جوانان تأثیرگذار تئاتر ایران این‌طور گفت: «در این سال‌ها جوانان تأثیرگذاری در تئاتر ایران رخ‌نمایی کردند که توانستند به‌واسطه اندیشمند بودن و جسارتی که دارند، جریان‌ساز باشند. البته هنرمندان جوانی را هم داریم که به‌جای اینکه دغدغه تئاتر داشته باشند الان دغدغه معاش دارند.»

او ادامه داد: «نمایش چند وجه دارد و وظیفه اصلی‌اش به فکر فرو بردن و فعال کردن و غنی ساختن اندیشه مخاطب است که خوشبختانه جوانان و

کوروش شاهونه نویسنده، کارگردان و بازیگر تئاتر گفت تئاتر در هیچ شرایطی نباید به سمت تعطیلی برود چون همواره کنش‌مند عمل می‌کند. اهل هنر نباید صحنه را خالی کنند؛ اگر صاحب و اهل تئاتر فضا را خالی کند تئاتر جای نابخردان و نااهلان می‌شود. به گزارش ایران تئاتر، کوروش شاهونه نویسنده، کارگردان و بازیگر جوان تئاتر این روزها در حال تمرین جدیدترین پروژه کارگردانی خود است. «مانستر»، «شرم و دغدغه»، «پلتیک» و... از جمله آثاری هستند که شاهونه روی صحنه برده است. همچنین نمایش‌های «توفان»، «کرونوس»، «صدای خنده حضار»، «لش زدایی»، «چاروسی»، «بی‌پدر»، «سکورسیری» و «بینوایان» و... آثاری هستند که این بازیگر در آن‌ها ایفای نقش کرده است.

به بهانه اجرای جدید این هنرمند جوان و برای آگاهی از ویژگی و درونمایه آن و نیز توجه ویژه‌اش به تکنولوژی و ابتلاتاتش به گفت‌وگو با او نشستیم.

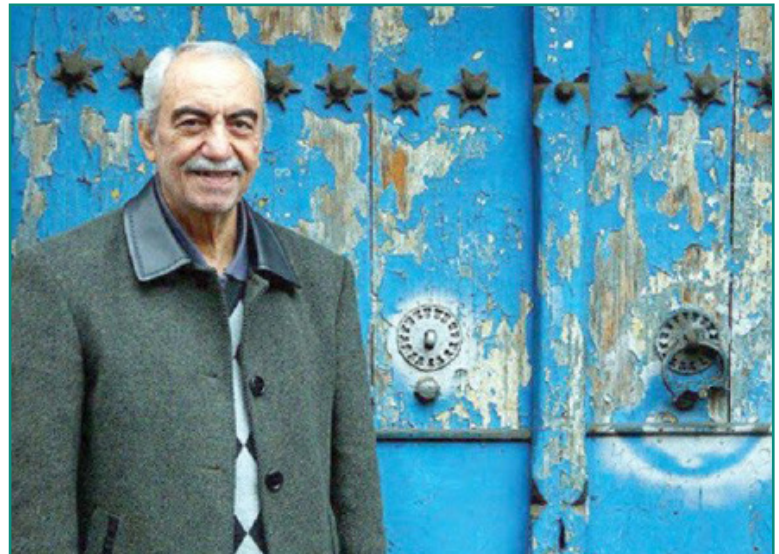
تئاتر برایم مبارزه با ابتذال است

کوروش شاهونه درباره فعالیت‌های این روزهایش بعد از اجرای موفق «مانستر» به تهیه‌کنندگی سجاد افشاریان که ۱۲۰ شب روی صحنه بود، گفت: «ابتذالی که این روزها به‌واسطه تحت‌الشعاع قرار گرفتن زندگی انسان‌ها در جهان‌های مجازی و دنیای ترسناک تکنولوژی با آن سروکار داریم واقعاً جای شگفتی دارد. درواقع با شکاف‌هایی عظیم بین زندگی واقعی و مجازی روبه‌رویم و هر چقدر هم روبه‌جلو می‌رویم

داوود کیانیان، نمایشنامه‌نویس، کارگردان، مدرس و پژوهشگر تئاتر:

فعالیت‌های نمایشی در مدارس برنامه‌ریزی بسامانی ندارد

داوود کیانیان، نمایشنامه‌نویس، کارگردان، مدرس و پژوهشگر تئاتر که خود یک معلم است، با اشاره به اینکه امروزه استفاده از انواع هنرها به‌ویژه تئاتر در امر آموزش بسیار عادی و پررنگ است، می‌گوید فعالیت‌های نمایشی در آموزش و پرورش خودخواسته و مقطعی است و برنامه‌ریزی بسامانی ندارد.

را با کاربردهای تئاتر آشنا کرد. سپس آموزش تئاتر را در مقاطع مختلف آموزشی وارد برنامه درسی دانش‌آموزان کنیم و در خلال این برنامه، از طریق تئاتر به آموزش و پرورش کودکان و نوجوانان هم همت گماشت. در این رابطه آموزش مربیان نیز نمی‌بایست فراموش شود. اما به نظر نمی‌رسد که همت و باور چندانی نسبت به این امر وجود داشته باشد؛ و یا اگر وجود هم دارد، نظرات مخالف همیشه در این زمینه غالب بوده است.

از سال‌های معلمی چه خاطره‌ای برای تان همچنان پررنگ و جذاب باقی مانده؟ برای مان تعریفش کنید.
یک روز در دفتر دبیرستان معلم‌ها من را به سین جیم گرفتند و گفتند: «ما در کلاس‌های مان به محضی که زنگ می‌خورد، بچه‌ها مثل گلوله از کلاس خارج می‌شوند. مخصوصاً اگر زنگ آخر باشد که از قبل وسایل‌شان را هم آماده کرده‌اند و گویی از زندان فرار می‌کنند و از کلاس می‌گریزند؛ اما کلاس‌های تو این طور نیست. تو چه کار می‌کنی که بچه‌ها با اینکه زنگ می‌خورد، باز هم کلاس را ترک نمی‌کنند و گاه حتی از زنگ تفریح‌شان هم می‌گذرند و در کلاس می‌مانند؟... من نیز در پاسخ گفتم: من کاری نمی‌کنم. این تئاتر است که بچه‌ها را در کلاس نگه می‌دارد. تئاتری که خودشان می‌سازند و دوست دارند فعالیت سایر همکلاسی‌های‌شان را ببینند. من درس‌هایم را با تئاتر به آن‌ها می‌دهم؛ همین.»

و نکته پایانی...

نکته پایانی اینکه این صحبت‌ها را معمولاً تئاتری‌ها می‌خوانند که این مطالب را بهتر از من می‌دانند و بعضی هم آن‌ها را تجربه کرده‌اند؛ اما آن‌هایی که باید بخوانند یعنی مسئولان آموزش و پرورش نمی‌خوانند. البته این موضوع‌ها بارها از طریق کارشناسان به صورت شفاهی یا مقاله و کتاب به مسئولان آموزش و پرورش گوش‌زد شده است، اما سیاست کاری آنان به این مقوله‌ها توجهی ندارد. حتی به خاطر می‌آورم که این اواخر خانه تئاتر تفاهم‌نامه مشترکی را با همکاری اداره کل هنرهای نمایشی با آموزش و پرورش در رابطه با فعالیت‌های نمایشی دانش‌آموزان امضا کردند که باز هم طبق معمول خبری نشد و تفاهم‌نامه بایگانی شد. چون کسی که امضا می‌کند، عوض می‌شود و می‌رود و جایگزینش که می‌آید این امر را ضروری نمی‌داند. چرخه‌ای که متأسفانه دائم تکرار می‌شود.

خردسالان بازی‌های نمایشی و نمایش بازی کار می‌شود. با کودکان «نمایش خلاق» یا در کلاس‌ها «نمایش در کلاس درس» فعال است و نوجوانان به تئاتر دانش‌آموزی می‌پردازند.

آیا شرایط امروز تئاتر و آموزش هنرهای نمایشی را در مدارس راضی‌کننده می‌دانید؟ و آیا در حال حاضر نسبت به تئاتر در مدرسه به قدر کفایت توجه می‌شود؟

در آموزش و پرورش ما، نه هنرهای نمایشی تدریس می‌شود و نه دروس از طریق تئاتر آموزش داده می‌شود. فعالیت‌های نمایشی دانش‌آموزان نیز به هیچ وجه سروسامان ندارد؛ مثلاً یک مرکز پیش‌دبستانی به همت خودش «نمایش خلاق» برای کودکان دارد و بسیار آموزشگاه‌های دیگر از این فعالیت بی‌بهره‌اند. ما در آموزش و پرورش «نمایش در کلاس درس» نداریم. حتی شنیده می‌شود که «تئاتر دانش‌آموزی» نیز گویا قرار است جای خود را به نمایش کتاب‌های درسی بدهد. با اینکه بچه‌ها عاشقانه تئاتر را دوست دارند؛ با اینکه نمایشنامه‌های زیادی برای آن‌ها منتشر شده است؛ با اینکه کارشناسان خوبی در این حوزه داریم؛ اما فعالیت‌های نمایشی در آموزش و پرورش خودخواسته و مقطعی است و برنامه‌ریزی بسامانی ندارد.

نظر تان در مورد تئاتر دانش‌آموزی و شرایط امروزش چیست؟

تئاتر دانش‌آموزی در مقطعی که کارشناسان کاربلد در راس امور بوده‌اند، خوش درخشیده است؛ اما از سه ضلع مثلث این فعالیت دانش‌آموزی، فقط دانش‌آموزان علاقه‌مندش مانده‌اند؛ نه مربیان کارآموز در این رابطه داریم و نه کارشناسان و مسئولان کاربلد و دغدغه‌مند. تعداد اندکی هم که دلسوز این مقوله هستند در چارچوب بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های غیرکارشناسانه کاری از دست‌شان برنمی‌آید. درحالی‌که این فعالیت تئاتری دانش‌آموزی ضمن اینکه می‌تواند به آموزش و پرورش کودکان و نوجوانان کمک برساند، می‌تواند زیربنای تئاتر دانشجویی کشور باشد و تئاتر کشور را در آینده نیرو و قوت ببخشد.

اگر بخواهیم شرایط امروز تئاتر دانش‌آموزی را آسیب‌شناسی کنید، چه راه‌حلی موثری پیش روی مان قرار دارد و برای برون‌رفت از این وضعیت چه باید کرد؟

نخست می‌بایست مسئولان آموزش و پرورش

دهه چهل بعد از گذراندن دوره اول «انستیتو تربیت مربیان امور هنری» با استادانی چون رکن‌الدین خسروی، پرویز تائیدی، جمشید شاه‌محمدی و ایرج زهری به عنوان مربی تئاتر در دبیرستان‌های مشهد به فعالیت‌های نمایشی با دانش‌آموزان پرداختم که تا سال ۶۰ ادامه داشت. نمایش‌های «اسب سفید» از زنده‌یاد رکن‌الدین خسروی، «آن کس که مادر است» اقتباسی از هانس کریستین آندرسن، نمایش «پسرای عمو صحرا» بر اساس شعری از احمد شاملو و «بچه‌ها و سگ‌ها» بعضی از نمایش‌هایی بودند که با دانش‌آموزان اجرا کردیم و اگر در مسابقات دانش‌آموزی موفق می‌شدیم آن‌ها را در اردوی رامسر نیز اجرا می‌کردیم، مانند نمایش «بچه‌ها و سگ‌ها» که توسط دانش‌آموزان اجرا شد.

با توجه به سابقه و تجربه شما، تئاتر جدا از بخش سرگرم‌کننده‌اش، چقدر می‌تواند در آموزش و فرهنگ‌سازی موثر باشد؟

اصولاً یکی از مشخصه‌های اصلی تئاتر فرهنگ‌سازی است. به‌ویژه این امر در تئاتر «آموزشی» یا «پداگوژیک» پررنگ‌تر است. از آنجا که تئاتر دانش‌آموزی و اساساً تئاتر برای کودکان و نوجوانان هیچ‌گاه از نگاه آموزشی دور نبوده است، مسئله فرهنگ‌سازی در فعالیت‌های نمایشی آن‌ها و یا تئاتر برای آن‌ها هیچ‌گاه فراموش نمی‌شود و همیشه فرهنگ‌سازی به نوعی در این گونه آثار قابل رویت است. اما در شکل متعهدانه‌اش به ایدئولوژی این جنبه به صورت شعاری بوده و از جنبه سرگرمی و هنری‌اش دور می‌رود اما شکل اجتماعی‌اش توأم با سرگرمی و جنبه‌های هنری بوده است.

با توجه به اهمیت آموزش در حوزه‌های مختلف، به‌خصوص در سنین پایین برای افراد جامعه، ضرورت بهره‌مندی از هنرهای نمایشی را در مدارس و مراکز آموزشی تا چه میزان ارزیابی می‌کنید؟

امروزه استفاده از انواع هنرها به‌ویژه تئاتر در امر آموزش بسیار عادی و پررنگ است. در میان هنرها تئاتر می‌تواند نقش ارزنده و تاثیرگذاری در این خصوص داشته باشد. به این دلیل در کشورهای پیشرفته هم تئاتر به دانش‌آموزان آموزش می‌شود و هم دروس از طریق تئاتر آموزش داده می‌شود. اما این فعالیت‌های نمایشی برای مقاطع سنی مختلف متفاوت است. مثلاً با

علی کیهانی: دوازدهم اردیبهشت روزی است که همه ما به نام «روز معلم» می‌شناسیم. بسیاری از هنرمندان ایران در رشته‌های مختلف هنری، تجربه معلم و مربی بودن در مدارس و مراکز آموزشی را دارا هستند و خیلی‌های‌شان در این زمینه به پرورش و آموزش کودکان و نوجوانان از طریق هنر و به‌ویژه هنرهای نمایشی فکر می‌کنند. در حال و هوای روز معلم، به سراغ یکی از معلم‌های قدیمی و البته تئاتری رفته‌ایم که به قول خودش کلاس‌هایش بعد از پایان زنگ آخر هم خالی نمی‌شد و همواره کلاس‌هایش با حضور مشتاق دانش‌آموزان برگزار می‌شد. این معلم داوود کیانیان، نمایشنامه‌نویس، کارگردان، مدرس و پژوهشگر تئاتر است.

کیانیان در سال ۱۳۷۰ به‌عنوان مدیر مرکز تولید تئاتر و تئاتر عروسکی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان تهران منصوب شد. او سال ۱۳۸۷ نشان درجه یک هنری (معادل دکتری) را از شورای ارزشیابی هنرمندان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دریافت کرد. همچنین به دلیل حضور موثر این هنرمند در عرصه هنرهای نمایشی به‌ویژه نمایش کودک و نوجوان، مرکز تخصصی تئاتر کودک کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در شهر مشهد به نام کیانیان ثبت شده است. این هنرمند اکنون به‌عنوان مدیر بنیاد نمایش کودک و عضو انجمن نویسندگان کودک و نیز مؤسس و عضو افتخاری انجمن تئاتر کودک و نوجوان خانه تئاتر به فعالیت مشغول است. داوود کیانیان در زمینه معلمی و پرورش نسل جدید تئاتر کشور هم تلاش کرده است و او را یکی از آموزگاران تاثیرگذار تئاتر مشهد و کشور می‌دانند. در روز معلم جوایز حالش شدیم و پای حرف‌هایش در مورد تئاتر کودک و نوجوان، شرایط آموزش نمایش در مدارس و خاطراتش از سال‌ها معلمی نشستیم.

برای آغاز گفت‌وگو برای مان بگویید معلمی به سراغ تان آمد یا خودتان به معلمی و حوزه آموزش علاقه داشتید؟ از ابتدا به عنوان معلم تئاتر کارتان را شروع کردید؟

سال ۴۲ و ۴۳ در سپاه دانش معلم بودم. بعد از آن به استخدام فرهنگ در آمدم و در روستاها معلم رسمی شدم. در نیمه دوم

«کارآگاه علوی» از عدم حضورش در تئاتر گفت

احمد نجفی: تئاتر ما عمومی نیست

ایرانی نیست؛ پس نمایشنامه‌های ایرانی می‌توانند از این قاعده مستثنی باشند...

اتفاقا مشکل ما در نثر و نمایشنامه‌نویسی بیشتر است. ما در نظم قوی هستیم؛ اما در نثر نه. فارغ از بحث سخت‌گیری و حذف و اضافات معمول، ما در نثر هنوز به جایگاهی که باید برسیم، نرسیده‌ایم. من نمی‌گویم که قطعا تئاتر ایران باید به حد نمایش‌های نیویورک برسد چون اصلا امکانات آن برای هنرمندان ما وجود ندارد ولی خودمان هم هیچ تلاشی در این زمینه نکرده‌ایم.

برای آشتی مخاطبانی چون شما که تئاتر را دوست دارند، اما از آن دلگیرند؛ چه باید کرد؟

تئاتر این نیست که به دنبال اتفاقات عجیب و غریب یا حرف‌های سخت باشیم. تئاتر حرکت است؛ ما این حرکت را در تئاترمان شاهد نیستیم. چرا اصرار داریم که حتما باید حرف بزرگ و عجیبی بزنیم اما برای درست گفتن آن ایده‌های جدید نداشته باشیم؟ نمایش‌های شکسپیر با آن همه متن و دیالوگ‌های سنگین و باشکوه در کافه‌ها، رستوران‌ها و در میان عامه مردم اجرا می‌شده است. عامه مردم با کار ارتباط برقرار می‌کردند درحالی‌که این ارتباط با تئاتر در میان مردم ما خوب و کامل شکل نگرفته است. بزرگ‌ترین مشکل من با تئاتر و البته سینما دقیقا همین مواردی است که ذکر شد و از آنجاکه تئاتر را پشتوانه و استخوان‌بندی سینما می‌دانم، گلايه‌ام از این هنر زیاد است. امروزه ما در مقابل آثار بی‌نظیر تئاتر جهان گویی بیشتر به فکر خودنمایی هستیم. تئاتر ما عمومی نیست. هنوز که هنوز است گروه‌های تئاتر در آمریکا با اتوبوس برای ماه‌ها در مسیرهای پرفراز و نشیب در شهرها و روستاهای اطراف برای مردم اجرا می‌کنند. متن‌ها را به‌روز می‌کنند اما تئاتر ما صامت و ایستاست. دامنه تئاتر وسیع است. تئاتر حرکت دارد؛ حرکت به مفهوم رفتن به سراسر این مملکت. ولی تا زمانی که ما در گروه‌های بسته تئاتر کار کنیم و حرکتی صورت نگیرد همواره در این هنر یک پای‌مان می‌لنگد. چراکه اگر به فکر تغییر نباشیم همچنان این ره که می‌رویم

تاکنون آثار درخشانی با بازی زنده‌یادان خسرو شکیبایی و داوود رشیدی روی صحنه دیده‌ام یا حتی آثار استاد بهرام بیضایی را که بسیار درخشان و موفق هستند اما این آثار تداومی در اجرا نداشته‌اند؛ برخلاف نمایش‌های موفق سایر کشورها که بعضا با تغییر نسل هنرمندان برای چندین دهه روی صحنه می‌مانند. تئاتر برای بقا نیاز به استمرار دارد اما متأسفانه در ایران دچار ایستایی شده است. خیلی از بازیگران بزرگ جهان سه نسل، چهار نسل در یک تئاتر کار می‌کنند و آثار موفق‌شان برای چندین دهه روی صحنه می‌ماند.

به‌جز این استمرار، برای بقا و رشد تئاتر چه می‌توان کرد؟

ایده‌های نو باید در تئاتر جریان داشته باشد. ما آداپته و اقتباس‌مان نیز خوب نیست. متأسفانه تئاترمان خیلی بسته است. تئاتر ما از تئاتر دنیا شناخت ندارد و به اندازه کافی با آن در ارتباط نیست البته این مسئله مشکلی است که قطعا هنرمندان را نمی‌توان به طور کامل درباره‌اش

احمد نجفی، بازیگر سینما و تلویزیون با بیان اینکه تئاتر شالوده و استخوان‌بندی سینماست، می‌گوید تئاتر برای بقا نیاز به استمرار، حرکت و نوآوری دارد. امروزه ما در مقابل آثار بی‌نظیر تئاتر جهان گویی بیشتر به فکر خودنمایی هستیم. تئاتر ما عمومی نیست.

مقصر دانست. اینکه از بزرگان تئاتر جهان درس می‌گیریم، آثارشان را کار می‌کنیم و به اقتباس از آن‌ها می‌پردازیم یک بحث است اما تئاتر و حتی سینمای ما آن رشدی که باید، نداشته است و به نظر من آثار ما آن چیزی که در شأن ایران و ایرانی باید باشد، نیست. به طور مثال «مرگ دست‌فروش» نوشته آرتور میلر در چین چنان آداپته می‌شود که شی ۱۰۰ هزار مخاطب به تماشای آن می‌نشینند و با آن ارتباط برقرار می‌کنند اما متأسفانه من به‌شخصه با خیلی از آثار آداپته‌شده خودمان نتوانستم ارتباط برقرار کنم؛ چراکه آن آثار دور از واقعیت‌های ذهن من و جامعه بود.

مشکل آداپته‌سازی که در نمایش‌های

باعث شده تاکنون از دنیای نمایش دور بماند، بپردازیم.

با وجود علاقه‌ای که به تئاتر دارید؛ چرا هیچ‌وقت به سراغ بازی روی صحنه نرفتید؟ این عدم حضور روی صحنه به نوع نگاه من به تئاتر از گذشته تاکنون برمی‌گردد. سال‌ها پیش حدود سه سال در نیویورک مرکز تئاتر جهان زندگی کردم. در این مدت نمایش‌هایی در آنجا دیدم که لذت تماشای آن‌ها تا همین لحظه

نگار امیری: احمد نجفی، بازیگر و تهیه‌کننده سینما، بازیگری را با حضور در فیلم سینمایی «دندان مار» به کارگردانی مسعود کیمیایی آغاز کرد و پس از آن با بازی در سینمایی «گروهان» فیلم دیگری از این فیلمساز کهنه‌کار سینمای ایران به حضورش در این عرصه ادامه داد.

بسیاری از مخاطبان احمد نجفی را به واسطه سریال تلویزیونی «کارآگاه علوی» به نویسندگی و کارگردانی حسن هدایت می‌شناسند. سریالی که در تپو-تاب پخش نمونه‌های خارجی چون «کارگاه درک»، «شرلوک هلمز» و «پوارو» تا حدودی توانست نظر مخاطبان را به خود جلب کند و به ژانر جنایی که همواره در ایران مغفول مانده است، بپردازد. اما نجفی بازیگر این سریال جزو هنرمندانی است که تماشای فیلم و تئاتر را یکی از اصلی‌ترین برنامه‌های سه سال زندگی‌اش در نیویورک و البته سفرهایش به اوکراین می‌داند و باور دارد برخی از آثاری که تاکنون به تماشای آن‌ها نشسته است، هیچ‌وقت از ذهنش پاک نخواهند شد. این هنرمند طی سال‌های حضورش در عرصه هنر تجربه همکاری با هنرمندانی چون بهرام بیضایی، زنده‌یاد رسول ملاقلی‌پور، مهدی صباغ‌زاده، مهدی فخیم‌زاده، آرش معیریان، امیر قویدل، حسن هدایت، سیروس الوند و ایفای نقش در آثار تلویزیونی و سینمایی زیادی چون «سگ‌کشی»، «آخرین بندر»، «تجارت»، «پناهنده» و... را دارد اما با وجود آنکه تئاتر را شالوده و پایه سینما و بازیگری می‌داند، هیچ‌وقت روی صحنه تئاتر حضور پیدا نکرده است. این باور و رویکرد باعث شد تا با او به گفت‌وگو درباره دلایلی که

نیز در یاد و خاطرم باقی است؛ اما زمانی که از آمریکا به ایران برگشتم، اولین مواجهه‌ام با نمایش باعث دل‌سردی‌ام نسبت به این هنر و عدم حضورم روی صحنه شد و متأسفانه در سال‌های اخیر نیز تغییر زیادی در این دیدگاه ایجاد نشده است. باید در نظر داشته باشیم، بی‌توجهی به کوچک‌ترین جزئیات در تئاتر باعث دور شدن مخاطب از آن و آسیب به تئاتر می‌شود؛ ما گاهی در انتخاب بازیگر و تطابق ظاهری او با نقشی که قرار است بازی کند نیز دقت نمی‌کنیم. این تنها یک بخش کوچک از این آسیب به شمار می‌آید. یعنی هیچ شاهد مثالی در این‌باره وجود ندارد؟

قطعا وجود دارد اما به تعداد محدود. من

کازم هژیر آزاد، بازیگر پیشکسوت:

تولید تله‌تئاتر در کشور مقطعی است

او ادامه داد: «تله‌تئاتر مختصات کامل اجراهای صحنه را ندارد بلکه با ویژگی‌های جدید و با استفاده از چند دوربین مانند آثار تلویزیونی یا سینمایی ضبط می‌شود.»

بازیگر «دندون طلا» افزود: «تلویزیون و تئاتر هریک زبان جداگانه خود را دارند که قطعا با تفاوت‌های زیادی همراه است. زمانی که تئاتر به تله تبدیل می‌شود؛ دیگر نیاز به بازی‌های غلو شده، گریم‌های سنگین و صدهای بلند نیست.»

او گفت: «هنرمندان در تله‌تئاتر برای رساندن صدای‌شان به نفر آخر سالن فریاد نمی‌زنند و به طور کل تمام فشارها و موارد این چنین از دوش آن‌ها کم می‌شود و به زندگی نزدیک‌تر خواهند شد.»

این هنرمند با اشاره به اینکه تله‌تئاتر باعث دور شدن تئاتر از خاص‌گرایی می‌شود. توضیح داد: «بن مایه تئاتر از ادبیات است و برای رواج ادبیات و هنر در بین مردم پرداختن به تئاتر به شکل تله‌تئاتر بسیار کمک‌کننده خواهد بود چراکه مخاطبان تئاتر محدود هستند اما تلویزیون مخاطب عام و بیشتری دارد و می‌تواند مخاطب را رشد دهد تا با تئاتر مانوس شود و با این هنر آشتی کند و تنها به تماشای قصه‌های سرگرم‌کننده مشغول نباشد بلکه با دیدن تله‌تئاتر، دیدگاه او از جنبه‌های مختلف بازیگری، نویسندگی، کارگردانی ارتقا پیدا کند.»

کازم هژیر آزاد، بازیگر پیشکسوت، می‌گوید متأسفانه در ایران به دلیل تغییر مدیران شبکه‌های سیما، تولید تله‌تئاتر نیز به صورت مقطعی دنبال می‌شود؛ در حالی که این عرصه می‌تواند برای بسیاری از هنرمندان، شغل ایجاد کند.

به گزارش ایران تئاتر، صدا و سیما در مهر سال گذشته، از راه‌اندازی مرکز سیمیرغ به منظور تولید تله‌تئاتر خبر داد؛ اقدامی که قطعا در راستای رشد و ارتقای تئاتر در بین مخاطبان کمک‌کننده خواهد بود. اما با وجود گذشت زمان زیادی از این خبر، هیچ اطلاع‌رسانی از تولیدات مرکز سیمیرغ صورت نگرفته است.

کازم هژیر آزاد، بازیگر پیشکسوت سینما، تئاتر و تلویزیون یکی از هنرمندانی است که در روزهای اوج تولیدات تله‌تئاتر در شبکه‌های سیما با آثاری چون «ریش تراش سوئل»، «معمای یک قتل»، «تله موش»، «کالیگولا» و «چرخ دنده» به فعالیت پرداخته بود.

این بازیگر درباره اولین شکل‌گیری تله‌تئاتر گفت: «تلویزیون یک لفظ غربی است. ما این رسانه را از فرهنگ غرب وام گرفته‌ایم. تولید برنامه‌های تلویزیونی براساس قصه‌ها و داستان‌ها به شکل نمایش، سریال، تله‌فیلم و تله‌تئاتر نیز از هم از همان فرهنگ تقلید شده است.»

هژیر آزاد افزود: «فکر می‌کنم، انگلستان سردمدار بهترین تئاترهای تلویزیونی است. در ایران نیز در اوایل انقلاب، کاملا مقطعی به این هنر پرداخته شد و آثار خوبی هم تولید شد اما متأسفانه هر بار با تغییر مدیران، روند پرداختن به تله‌تئاتر در ایران دچار ایستایی و توقف شده است.»

او با بیان اینکه تولید تله‌تئاتر باعث ایجاد شغل برای هنرمندان خواهد شد، افزود: «متأسفانه از زمانی که بحث خصوصی‌سازی مطرح شد و دولت خود را تنها حامی تئاتر دانست و از تولید آن دست برداشت، بسیاری از هنرمندان خانه‌نشین و بی‌کار شدند. اکنون تولید تله‌تئاتر می‌تواند از جهت ایجاد شغل برای هنرمندان و همچنین ترغیب مخاطبان به تماشای تئاتر کمک کند و باید این موضوع را به فال نیک گرفت.»

به میزبانی استان گیلان

برگزیدگان سومین جشنواره ملی تئاتر کودک،

نوجوان و عروسکی ایثار معرفی شدند

طراحی فضا: دیپلم افتخار و جایزه نقدی به محمد نیازی برای نمایش «عزت تی ان تی» از استان ایلام اهدا شد.

عروسک گردانی و صدایپیشگی: دیپلم افتخار و جایزه نقدی این بخش به پگاه معصومی، عروسک‌گردان نمایش «آه مبارک» از استان همدان رسید. بازیگری زن: تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و جایزه نقدی به زهرا چراغی، بازیگر نمایش «عزت تی ان تی» از ایلام اهدا شد. بازیگری مرد: تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و جایزه نقدی به محمدرضا پورعلی، بازیگر نمایش «از خود گذشتن» از گیلان اهدا شد. طراحی ایده و کارگردانی: تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و جایزه نقدی به حسنا قبادی، برای نمایش «عزت تی ان تی» از ایلام تعلق گرفت. بخش نگاه ویژه: گروه عروسک‌گردانان نمایش «۱۲ دقیقه» از استان تهران، لوح تقدیر و جایزه نقدی دریافت کردند.

جایزه ویژه کودک و نوجوان

لوح تقدیر و جایزه نقدی به طور جداگانه به یاسمین حیدری و آوا سرابادانی، برای نمایش «بچه‌های صلح» از استان مرکزی و آزاد ترابی، بازیگر نمایش «آه مبارک» از همدان اهدا شد.

سومین جشنواره ملی تئاتر کودک نوجوان و عروسکی ایثار، از ۱۱ الی ۱۴ اردیبهشت، با حضور ۱۵ گروه منتخب از استان‌های کرمانشاه، گیلان، ایلام، مرکزی، همدان، بوشهر و تهران در بخش‌های صحنه‌ای، خیابانی و عروسکی در شهرهای رشت، لاهیجان، آستانه‌اشرفیه، رودسر، لنگرود، فومن، صومعه سرا برگزار شد.

نویسندگی: ایرج محمدی برای نمایش «نهالی که بابام کاشت»، جایزه بهترین نویسندگی را گرفت. کارگردانی: لوح تقدیر و مبلغ نقدی به منیژه واحد برای «نهالی که بابام کاشت» اهدا شد.

بخش عروسکی

نمایش برگزیده: تندیس جشنواره، لوح تقدیر و جایزه نقدی به طیبه آنجدانی برای نمایش «آدم کوچولو گرسنه» اهدا شد.

صدایپیشگی: تندیس جشنواره، لوح تقدیر و جایزه نقدی به شقایق کامشگران برای نمایش «راز پیشونی سفید» اهدا شد.

عروسک‌گردانی: گروه عروسک‌گردان‌های نمایش «آدم کوچولو گرسنه»، تندیس جشنواره، لوح تقدیر و جایزه نقدی این بخش را دریافت کردند.

طراحی و ساخت عروسک: تندیس جشنواره، لوح تقدیر و مبلغ نقدی به طیبه آنجدانی برای نمایش «آدم کوچولو گرسنه» اهدا شد.

نویسندگی: تندیس جشنواره، جایزه نقدی و لوح تقدیر به فرامرز غلامیان برای نمایش «۶۵ - ۹۹» تعلق گرفت.

کارگردانی: تندیس جشنواره، لوح سپاس و جایزه نقدی به طیبه آنجدانی برای نمایش «آدم کوچولو گرسنه» اهدا شد.

همچنین در این بخش، نمایش‌های «به مرور زمان» و «نهالی که بام کاشت» برای اجرای عمومی، حمایت خواهند شد.

بخش تئاتر خیابانی

موسیقی: تندیس جشنواره، دیپلم افتخار و جایزه نقدی به علی خاتمی، برای نمایش «عزت تی ان تی» از استان ایلام تعلق گرفت.

نمایش «بیداری به‌وقت خون» شده است.

در نمایش «بیداری به‌وقت خون» از چه شیوه‌های اجرایی استفاده شده است؟

در ساخت این اثر تلاش بر استفاده یک فیوژن و درواقع تلفیق سبک‌ها داشتیم؛ استفاده هم‌زمان از نمایش ایرانی به همراه تکنیک‌هایی نظیر تئاتر اپیک آلمان به‌ویژه در بخش طراحی صحنه، آشنایی‌زدایی‌ها و بیگانه‌سازی‌های پی‌درپی سبب بسترسازی مناسب جهت رساندن مضمون اصلی اثر شدند. درواقع با کمک طراحی صحنه و همچنین استفاده از المان و نشانه، گردآوری صحنه‌های گوناگون با حوادث و مکان‌های مختلف در طول زمان اجرای اثر میسر شد. البته طراحی نور هم سبب ایجاد یک هارمونی و هماهنگی در طول نمایش شده است.

«بیداری به‌وقت خون» صدویازدهمین اثر نمایشی گروه کاوش است؛ نحوه تعامل شما با گروه‌تان چگونه است که سال‌هاست همکاری‌تان پایدار مانده است؟

در سال ۸۰ و بعد از حدود پنج سال فعالیت فردی در زمینه هنرهای نمایشی گروه کاوش را تأسیس کردم و این گروه محل بازی و هنرنمایی بازیگران بزرگی در اصفهان بود. بسیار بازیگرانی بودند که در این سال‌ها همچنان همراه گروه هستند و بازیگرانی که به گروه‌های دیگری رفتند. گروه کاوش در حال حاضر یکی از بزرگ‌ترین گروه‌های اجرایی در کشور است با حدود ۸۰ عضو پیوسته و ۱۵ عضو دائم به عنوان اعضای اصلی گروه. خوشحالم که در این سال‌ها اعضای گروه مانند یک خانواده حرف مرا می‌فهمند و من کاملاً با قلق بازی و زیست هنری آن‌ها آشنا هستم؛ در کاوش هدف اصلی کار کردن برای لذت بردن از خود تئاتر است. در این روزگار که تئاتر رقابتی بسیاری دارد و اصلی‌ترین رقیب هم فضای مجازی است، در طول زمان ثابت شده است که حتی با از رونق افتادن سینما و

نمایش ساعت آرزوها، لوح تقدیر و جایزه نقدی دریافت کرد و تندیس جشنواره، لوح تقدیر و جایزه نقدی به حلما شکری، بازیگر نمایش «ساعت آرزوها» اهدا شد.

پوستر و بروشور: تندیس جشنواره، لوح تقدیر و مبلغ نقدی به حمزه خیری برای نمایش «مرد مهربان جنگل» تعلق گرفت.

برگزیده طراح صحنه: تندیس جشنواره، لوح تقدیر و جایزه نقدی به حسین اسدی برای «نمایش به مرور زمان» اهدا شد.

موسیقی: تندیس جشنواره، لوح تقدیر و جایزه نقدی

به عماد عرب‌زاده و ماهان تامی‌فرد برای نمایش «به مرور زمان» تعلق گرفت.

بازیگری مرد: ساحل احمددوست، به‌خاطر حضور در نمایش «نهالی که بابام کاشت»، بهترین بازیگر شد. بازیگر زن: لوح تقدیر، تندیس جشنواره و جایزه نقدی به سامره عاشوری، بازیگر نقش ننه خورشید در نمایش «نهالی که بابام کاشت» اهدا شد.

فهرست برگزیدگان این جشنواره به شرح زیر است:

بخش صحنه‌ای

نمایش برگزیده: لوح تقدیر، تندیس جشنواره و جایزه نقدی به حسین اسدی برای «نمایش به مرور زمان» اهدا و «نهالی که بابام کاشت» به کارگردانی منیژه واحد، نمایش برگزیده شد.

بازیگر کودک و نوجوان: از مسیحا گلگیر، بازیگر

احسان جانی، کارگردان نمایش «بیداری به وقت خون»:

تئاتر نجیب‌زاده‌ای است که در سکوت به

مسیر خود ادامه می‌دهد

برهه‌ای خاص از تاریخ شهر اصفهان می‌پردازد؛ آیا می‌توان این اثر را منبعث از فرهنگی بومی دانست و اجرای این‌گونه آثار تا چه حد در تئاتر ضرورت دارد؟

به نظر من نمایش «بیداری به‌وقت خون» یک نمایش با مضمون بومی نیست... هرچند این نمایش در بطن زندگی مردم اصفهان روایت می‌شود و درباره زاینده‌رود است اما نباید این مسئله مهم را از خاطر برد که همیشه مهم‌ترین و اثرگذارترین نمایشنامه‌های جهان با مضامین به نظر بومی یا مربوط به واقع‌های خاص، بستری مناسب برای حرف‌های جهانی و همه‌شمول هستند. من در این نمایش با در نظر گرفتن بوم اصفهان و با داستاویر کردن برهه جنگ جهانی و اشغال شهر اصفهان توسط قوای روس و انگلیس، در حقیقت سعی در پرداختن به هدف اصلی، یعنی وجوه روان‌شناختی و جامعه‌شناسی مردم اصفهان داشتم که بخشی از کل ملت ایران هستند؛ اینکه ملت ایران چه واکنشی در برابر ظلم و ستم و استعمار داشته‌اند.

با وجود اینکه در متن به «زاینده‌رود» پرداخته می‌شود؟

باید توجه داشت مسئله زاینده‌رود امروز دیگر یک مسئله ملی است و به اصفهان محدود نمی‌شود؛ خوزستان، چهارمحال بختیاری، یزد و به‌طور کلی فلات مرکزی ایران را دربرمی‌گیرد؛ شاید وجود این مسائل، باعث توجه ویژه به

احسان جانی موسس گروه نمایشی کاوش و کارگردان نمایش «بیداری به وقت خون» می‌گوید در طول زمان ثابت شده است که حتی با از رونق افتادن سینما و تلویزیون، مردم همچنان تئاتر را دوست دارند؛ چون تئاتر اصیل است؛ تئاتر نجیب‌زاده‌ای است که همیشه در سکوت و آرامش راه خود را تا امروز طی کرده است.

به گزارش خبرنگار ایران تئاتر در اصفهان، از گروه نمایشی کاوش به سرپرستی احسان جانی می‌توان به‌عنوان یکی از فعال‌ترین گروه‌های نمایشی استان اصفهان نام برد. اجراهای مستمر و حضور در جشنواره‌های کشوری گواهی است بر این ادعا. یک‌صدویازدهمین اثر گروه نمایشی کاوش به نام «بیداری به‌وقت خون» هم‌زمان با هفته هنر اصفهان هم‌اکنون در اصفهان در حال اجراست. این نمایش که پیش از این در سی‌دومین جشنواره تئاتر استان اصفهان به‌عنوان اثر برگزیده موفق به دریافت جایزه در هفت بخش شده بود، در جشنواره‌های تئاتر فجر و مقاومت نیز حضور موفق داشته است.

اجرای دوباره این اثر بهانه‌ای شد تا با احسان جانی به گفت‌وگو بنشینیم و با او از درونمایه و سوبه‌های فرهنگی و بومی و نحوه تعامل اعضای این گروه حرف بزنیم.

نمایش «بیداری به‌وقت خون»، به بررسی

تلویزیون، مردم همچنان تئاتر را دوست دارند؛ چون تئاتر اصیل است؛ تئاتر نجیب‌زاده‌ای است که همیشه در سکوت و آرامش راه خود را طی کرده است؛ در بازه زمانی به قدمت ۲۵۰۰ سال. چیزی جلودار این سیر چند هزارساله نیست؛ حال آن عامل، جنگ باشد یا کرونا و بیماری و موانع دیگر، تئاتر همچنان ارتباطش را با مخاطب حفظ کرده است. در حال حاضر کاوش یک گروه ریشه‌دار با مخاطبان بسیار است و من به‌عنوان یکی از اهالی تئاتر در اصفهان وظیفه خود می‌دانم تا همیشه برای دوستداران تئاتر نمایش‌های درخور، دغدغه‌مند و باکیفیت تولید کنم.

و حرف آخر؟

تئاتر هیچ‌وقت تعطیل نمی‌شود، همان‌طور که ۲۵۰۰ سال ادامه داشت و بعد از ما هم ادامه خواهد داشت حتی با غلبه فضای مجازی و رسانه‌های دیگر.

اداره کل هنرهای نمایشی

مدیرکل: کاظم نظری

مدیر روابط عمومی: مهدی یوسفی کیا

♦ هفته نامه اداره کل هنرهای نمایشی ♦ سال اول ♦ شماره ۳۱ ♦ ۱۶ اردیبهشت ۱۴۰۲ ♦ ۸ صفحه ♦

تهیه و تولید:

سایت ایران تئاتر

www.theater.ir

سردبیر: مهدی یاورمنش

دبیر تحریریه: حسین محمدیانی

مدیرفنی و صفحه آرا: حسین سینجلی

مسئول پورتال‌های استانی: میترا رضایی

خبرنگاران: نگار امیری، علی کیهانی

عکاس: میلاد میرزاعلی

خانه نمایشی مهرگان خود را دوباره آغاز می‌کند

خانه نمایش مهرگان در مکانی جدید با سالن نمایشی با گنجایش ۱۰۰ نفر و یک سالن نمایش تجربی (پلاتواجرا)، گالری عکس و نقاشی فعالیت خود را از سر می‌گیرد.

به گزارش ایران تئاتر، خانه نمایش مهرگان که سال ۱۴۰۱ موقتاً تعطیل شده بود، مجدداً فعالیت‌های خود را با مدیریت مرتضی مقدم و مهدی علی نژاد از سر می‌گیرد.

این مجموعه فرهنگی و هنری که پیشتر در خیابان خارک واقع بود، در محل جدید و در سه طبقه و نیم ساختمان، مجهز به یک سالن نمایش

با گنجایش ۱۰۰ نفر و یک سالن نمایش تجربی (پلاتواجرا)، گالری عکس و نقاشی و بخش آموزش و برگزاری ورکشاپ، شامل دوره‌های مختلف آموزش فن بیان و گویندگی، دوبله، بازیگری تئاتر و تصویر، کارگردانی، نمایشنامه نویسی، فیلمنامه نویسی و پرفورمنس و همچنین آموزش تخصصی موسیقی و آواز دوره جدید فعالیت خود را آغاز خواهد کرد.

محل جدید خانه نمایش مهرگان در خیابان انقلاب، خیابان وصال شیرازی، کوچه فرهنگی واقع شده است و به زودی پذیرای هنرمندان، هنرجویان و علاقه‌مندان به این عرصه خواهد بود.

نگاهی به نمایش «باغ آلبالو» به کارگردانی میکائیل شهرستانی

اجرایی دیگر از چخوف، چخوف نازنین

در صورت انقلاب صحنه می‌دمد و نشان می‌دهد که تئاتر چگونه می‌تواند در نهایت توانمندی و تنوعی، جامعه‌شناسی، روانشناسی، سیاست‌گری و در یک کلام جهان‌بینی متکی بر دانش و بینش آن روز جامعه روسیه را پیش‌بینی کند. چخوف، چخوف نازنین حتی در تک‌پرده‌ای‌هایش مانند «خرس»، «خواستگاری»، «تاتیاناریبین» و «سالگرد» نیز همواره با آن طنز زیرکانه آبرونیکش (Irony) مورد توجه و امان نظر بوده است. شاید چخوف، پنج تراژدی سر تا پا طنزآلود

همایون علی‌آبادی: واقعیت این است که اجرای آثار آنتوان چخوف راه میان‌بر ندارد، یا زنگی زنگی یا رومی روم. برای آنکه بهتر به عمق و درون این سخن پی ببریم، دست یازیدن به کلامی از زنده‌یاد حمید سمندریان به هنگام اجرای نمایشنامه «مرغ دریایی» در سال ۱۳۵۶ ضروری است. من در سال ۵۶ گفت‌وگویی با وی داشتم که در فروردین‌ماه همان سال در مجله رودکی چاپ شد و قابل‌رویت است. این بزرگ‌مرد تئاتر گفت «من چهل سال صبر کردم تا بتوانم «مرغ دریایی» را بر صحنه بیاورم» و در مقابل این پرسش که «استاد پس جایگاه دورنمات، استریندبرگ و یونسکو در این میان چیست»، گفت «چو از قومی کسی بی‌دانشی کرد / نه که را منزلت ماند نه مه را. من باید برای اجرای اثر چخوف آماده می‌بودم. حالا بعد از این همه سال، حس می‌کنم توانایی و پایاب اجرای اثر چخوف را دارم». من در همان‌جا به‌عنوان تکمله و در مقدمه گفت‌وگو، جوانان عجول را مخاطب گرفتم که «های شما بر و بچه‌های تئاتر که این قدر ساده و سهل‌انگارانه و با تساهل و تسامح به‌سادگی هر اثر از بزرگان تئاتر و به‌ویژه چخوف را پس از چند بار اجرای کوتاه بر صحنه می‌آورید، متوجه باشید که مرغ دریایی را سمندریان پس از چهل سال در تالار ۲۵ شهریور (سنگلج امروز) بر صحنه می‌آورد». این تازه یک بر قضیه است و حالا اینکه باز هم سمندریان توفیق در اجرای «مرغ دریایی» ریفیش بوده یا نه که به اعتقاد من نبود، بحث دیگری است.

این یک نکته، نکته دیگر اینکه به اعتقاد من آنتوان چخوف اساساً کاروان‌سالار و پیش‌تاز تئاتری است که با پیشینه مدرنیته‌اش بر آن تئاتر ابزورد یا تئاتر پوچی‌اش می‌نامند. در همین نمایشنامه «باغ آلبالو» شاهدید که تمام گفت‌وگوهای میان فیروز و مادام رانوسکی و بقیه کاراکترها، در جهت پاسخ به یکدیگر نیست و دیالوگ‌ها شدن هیچ‌گاه در آثار چخوف ردپایی آشکار از خود ندارد. هر کس ساز خود را می‌زند و آنچه به آن در تئاتر پوچی تهوع از زبان می‌نامند، به زیباترین شکل‌ها در آثار او نقش می‌بندد. پس چخوف سرآمد اقران تئاتر پوچی نیز هست. زبان در این آثار نقش واسطه دارند نه محوری و اساسی. آنچه مهم است فضاسازی و میزانشن‌های تئاتری است که جلوه می‌کند؛ جلوه‌ای از جلوات آثار چخوف که با دروغ در اجرای میکائیل شهرستانی که این روزها در تماشاخانه ایران‌شهر روی صحنه است، آن نگاه شایسته و بایسته را ندارد.

چخوف و دمیدن در صور انقلاب صحنه

اینکه این اثر چگونه بر صحنه آمده و تا چه سطحی پاسخ‌گوی یک کار چخوفی است یک بحث است و اینکه «باغ آلبالو» که در شمار یکی از زیباترین و پرمحتواترین آثار روسی پیش از انقلاب اکبر است و آینده جامعه روسیه را از سال ۱۹۱۷ به بعد رقم می‌زند، بحثی است دیگر. آینده‌ای که چخوف آن را پیشاپیش

نخستین بار بر صحنه می‌آیند، اجرا کرده است. آری! گر تو نمی‌پسندی تغییر ده قضا را. اینجا مخاطب من میکائیل است که آیا نمی‌توانست اثری که به قولی به پیچیدگی و سهل‌منتع بودن آثار چخوف هم نباشد، به‌عنوان دست‌گرمی هنرجویان تئاتر انتخاب کند و دیگر فی‌الواقع مزاحم خواب زمستانی چخوف در سرزمینم آنکه گویی تئاتر حرفه‌ای‌اش یخ بسته و به قول قائلش نه آدمی نه صدایی نشود؟ حتماً چرا. پس این مسوده که به قصد قربت و احترام نگاری به میکائیل شهرستانی نوشته شده، با این لحن که حتماً دوستانه و با حسن نیت است نگاشته نمی‌آمد؟ حتماً چرا. پس اینجا بحث چخوف است و اینکه آیا می‌توان با دو اسلاید نه صحنه‌ای متفاوت از انقلابی که چخوف از آن سخن می‌گوید رها شد و آینده باغ آلبالو را که جابجایی بورژوا

کاش چشم نمی‌دید- کارگردان: مهدی ملکی- خانه نمایش دا- اسفند ۱۴۰۱

شده است. اینکه تمامت بازیگران برای نخستین بار با چخوف بر صحنه می‌آیند، فی‌الواقع جای استدلالی ویژه دارد که ما حالا با آن سروکار نداریم. آنچه مهم است این است که دانشجویی که برای نخستین بار با چخوف بر صحنه قدم می‌نهد، در گام‌های بعدی باید چه اثری را از چه بزرگی اجرا کند؟

در حال کارگردان این اثر دراماتورژ این کار نیز بوده است که اگر اجازه دهید بگویم مفهوم دراماتورژی فقط کم‌وزیاد کردن پرده‌ها و صحنه‌ها نیست و همان‌گونه که میکائیل بهتر از من می‌داند، دراماتورژی معنایی درونی و تماتیک دارد که در این اجرا نیز می‌توان شمه‌ها و رشحه‌هایی نیز از آن دید و دریافت. مثلاً ارتباط مادام رانوسکی با لویاخن همراه دانشجو که پس از سی سال این سخن مادام رانوسکیا را آویزه گوش می‌کند: «آدم به این سن و سال ممکن است نم کرده‌ای نداشته باشد؟» لویاخن در پاسخ می‌گوید: «من وقتی که به مسکو برگردم تحصیلاتم را تمام می‌کنم و پس از دیدن اجرایی از اپرای روسی، حتماً سخن مادام را جامه عمل می‌پوشانم.»

فرصت خجسته هنرجویان در کنار میکائیل شهرستانی

در جایگاه کارگردانی البته سخت‌کوشی‌ها و ممارست کارگردان مطمح نظر است، اما چه کنیم با انبوه بازیگرانی که من بنده در مورد بازی یک‌یک‌شان از مادام رانوسکی گرفته تا لویاخن و فیروز و دیگران حرف و سخنی به‌غایت دگر و دیگر دارم. باری، یک حرف بیش نیست غم عشق و وین عجب / کز هر زبان که می‌شنوم نامکر است. عزیزان من! میکائیل نازنینم! بر و بچه‌های خوب مکتب میکائیل! سخن سمندریان را یک‌بار دیگر با هم بخوانید و با چخوف حتی به‌عنوان مزاح و مزج نیز در آثار طنزش که انسان نیز آثاری کاملاً آبرونیک، چندپهلوی و تراژیک‌اند، شوخی نکنیم. نکته دیگر اینکه کار میکائیل تمام شده نیست. همچنان که در شبی که من اجرا را دیدم در تمام‌وقت به همراه دستیارش مشغول یادداشت‌نویسی و نگارش راهکارهای محتوایی و دستاوردهای دراماتیکی بود، باز هم بدانند که کار باقی و یار باقی. چه مانعی دارد اگر ما بدانیم چخوف جایگاه و خاستگاهی در چکادها و قلعه‌ها دارد و ذهنیت تئاتری‌های نوپا و تازه‌کار را با اندیشه‌های بزرگان تئاتر با اجراهایی نه‌چندان خوب مخدوش و مشوش نکنیم؛ اما این یک روی سخن. روی سخن دیگر اینکه اجرای آثار سخت برای بر و بچه‌های تئاتر مایه خیروبرکت نیز هست، چه آنان می‌توانند با استاد خود درآمیزند و با پژوهش و بررسی و تعمیق و تعمق نظر در مورد مثلاً درون‌مایه طنز و کمدی‌های چخوف که خود این حقیر در فصلنامه هنر به‌دفعات در این‌باره مقاله دارم، به دانش و اندیشه‌هایشان بیفزایند و با هر رطب و یابسی که مغرضان و خام‌اندیشان خنجر از رو می‌بندند دل ندهند و بدانند که با کار کردن با میکائیل شهرستانی، فرصتی خجسته و یگانه است که به این زودی‌ها نباید به طاق نسیان کوبیده شود.

مجلس تمام گشت و به آخر رسید عمر / ما همچنان در اول وصف تو مانده‌ایم.

لیبرال‌های عصر پایینی دهه ۱۹ روسیه با انقلابی‌های عصر تزاریسم است را نشان داد و تمام؟ حتماً نه.

آرتیست‌های آینده کشور

به اعتقاد من، بزرگ‌ترین مشکل «باغ آلبالو»ی شهرستانی این است که متن من حیث محتوا و ما یحتوی، مورد تحلیل‌های دقیق جامعه‌شناختی برای هنرجویان قرار نگرفته است. هنرجو که می‌گویم، غرض آرتیست‌های آینده این کشورند که در مکتب میکائیل گرد آمده‌اند و کاری به‌دشواری و سخت و صعبی «باغ آلبالو» را دست گرفته‌اند. پاسخ میکائیل به این پرسش هرچه باشد، برای من مقنع و ممتنع نیست، چرا که به شناخت، حسن ظن و آگاهی‌های طراز اول میکائیل اعتقاد دارم. فریب نام چخوف را خوردن، همان حکایتی است که پیش‌تر از این‌ها گفتیم؛ سهل‌ممتنع بودن آثار این بزرگ که این بار پاگیر اجرای «باغ آلبالو»

با بافتار و ساختار دراماتیکی حیرت‌آورش داشته باشد، اما نگاه صریح و تیزبینانه این بزرگ‌مرد تئاتر جهان، همواره از روسیه آن‌گونه نوشته که گویی با رگ و بی و ادب و عصب موسع و مستغنی از تعریفش لمس و حس کرده است.

میکائیل شهرستانی، چهره برجسته تئاتر معاصر ایران

میکائیل شهرستانی از چهره‌های برجسته تئاتر معاصر ایران است. آن صدای جادویی که وقتی مخمل شلال گیسوان میکائیل را به بازی می‌گیرد، آن فیزیک تئاتریکالیت سر تا پا جذابی و به‌ویژه آن ویژگی خاص معلمی‌اش که در آثاری چون «مویه جم» نیز نمود و نمودی بسیار داشت جلوه می‌کند، حالیا در مکانیک یک معلم تئاتر و در یک کارگاه تئاتری ویژه خودش، اثری از چخوف را انتخاب کرده و با هنرجویانش که برای